



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
22. mars 2024

Tillegg nr. 1 til tildelingsbrev for 2024 til Utdanningsdirektoratet Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024 m.m.

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024 og til søknad fra Utdanningsdirektoratet om overføring av ubrukte budsjettmidler fra 2023 til 2024.

Dette brev har følgende inndeling:

- Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024
- Kap. 231, post 21

1. Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024

Med grunnlag i Finansdepartementets godkjenning 28. februar 2024 til å overføre ubrukte bevilgninger fra statsbudsjettet for 2023, gis med dette Utdanningsdirektoratet fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2024 med inntil de beløp som er angitt i kolonnen "Endring nå" i tabellen nedenfor.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Endring nå
201		Analyse og kunnskapsgrunnlag		
	21	Spesielle driftsutgifter	400	6 000
220		Utdanningsdirektoratet		
	01	Driftsutgifter	408 732	2 673
	70	Tilskudd til læremidler	86 731	5
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	135 961	1 368
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	125 171	6 881

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 228 115	85 405

Kap. 226, post 21

Direktoratet har søkt om å få overført 85,405 mill. kroner på posten.

Departementet tildeler direktoratet i henhold til søknad med følgende fordeling per prosjekt:

- Prosjekt 61000: 47,022 mill. kroner
- Prosjekt 62000: 23,062 mill. kroner
- Prosjekt 63000: 12,968 mill. kroner
- Prosjekt 64000: 0,985 mill. kroner
- Prosjekt 65000: 1,368 mill. kroner

Midlene forutsettes benyttet til de faseforskyvede aktiviteter og utgifter som fremgår i søknaden fra direktoratet, og direktoratet har fullmakt til å omdisponere mellom prosjektnumre ved behov, men skal varsle departementet ved større utgiftsendringer. Videre vil det komme oppdrag om kvalitetsdialoger, tiltak knyttet til fravær og å styrke kunnskapen om hvordan rekruttere og beholde lærere i barnehage og skole som departementet forventer at kan håndteres innenfor handlingsrommet av allerede tildelte midler og det som tildeles nå.

Når det gjelder rapportering om bruk av midlene, vises det til kap. 8 i tildelingsbrevet for 2024.

2. Kap. 231, post 21

Vi viser til tilbakemeldinger fra direktoratet om at det er udisponerte midler på posten og viser til pågående dialog. Departementet vil komme tilbake om dette i eget brev.

Med hilsen

Matias Nissen-Meyer (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi Riksrevisjonen



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939

Dato
2. april 2024

Tillegg nr. 2 til tildelingsbrev til Udir for 2024 med oppdrag 2024-008 om vurdering av forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen

Oppdrag nr:	2024-008
Oppdrag:	Vurdering av forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen
Frist:	Frister og tidsplan avtales nærmere mellom KD og Udir primo april.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

22. mai 2023 oppstod det en feil i det nasjonale systemet for eksamensgjennomføring. Det ble også avdekket flere feil i forbindelse med eksamensgjennomføringen lokalt våren 2023. I tillegg har behovet for å regulere og kontrollere hjelpemiddelbruk til eksamen blitt ytterligere aktualisert med nye tilgjengelige digitale verktøy. I den forbindelse har Utdanningsdirektoratet (Udir) trappet opp arbeidet med risikoreduserende tiltak.

I tildelingsbrevet for 2024 har statsforvalterne fått oppdrag om å rette særlig oppmerksomhet mot veiledning av skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen, og Udir har utarbeidet et tilsynsopplegg til statsforvalterne om fylkeskommunens ansvar for å gjennomføre

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Maria Grødal
22 24 79 04

eksamen. I brev fra Kunnskapsdepartementet (KD) fra 11. desember 2023, ble Udir bedt om å innhente nødvendig informasjon for å vurdere situasjonen for det lokale ansvaret for gjennomføring av eksamen våren 2024.

Udir har vurdert risikoen ved eksamensgjennomføringen og utarbeidet forslag til tiltak for å redusere risiko. For 2024 vil det iverksettes tiltak innenfor rammene av dagens regelverk for eksamensgjennomføringen, men Udir har vist til at det kan være behov for å vurdere endringer i dagens regelverk for fremtidig gjennomføring av eksamen.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi ber Udir om å vurdere om det er behov for forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen kommende skoleår.

Direktoratet bes om å:

- 1) Forelegge vurderinger av om det er behov for forskriftsendringer og eventuelt et utkast til høringsbrev, inkludert konkrete forslag til forskriftsendringer, for departementet.
- 2) Sendte et eventuelt forslag på høring.
- 3) Oppsummere en eventuell høring og avgi en tilrådning til departementet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Vi ber om at svar på de ulike delene av oppdraget sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, maria.grodal@kd.dep.no og goril-liland.rongved@kd.dep.no innen fristene som er angitt innledningsvis.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maria Grødal
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Riksrevisjonen



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
3. mai 2024

**Tillegg nr. 3 til tildelingsbrev for 2024 til Utdanningsdirektoratet –
Kap. 231 post 21**

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Endring nå
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	790 376	15 000

Vi viser til at direktoratet tidligere har varslet departementet om et handlingsrom på posten.

Av allerede tildelte midler og det som tildeles nå, skal tilskudd til økt pedagogtetthet i barnehage styrkes med 25 mill. kroner slik at tilskuddet i 2024 samlet blir på 105 mill. kroner.

Videre skal Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering styrkes med 10 mill. kroner, men det kan justeres både opp og ned utfra oppdaterte prognoser for handlingsrom for posten. Dersom det blir et større handlingsrom ved senere oppdaterte prognoser, skal midler i utgangspunktet kanaliseres inn i Kompetanseløftet.

Med hilsen

Matias Nissen-Meyer (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939-

21. mai 2024

Tillegg nr. 4 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-009 om mulige regelendringer for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander

Oppdrag nr:	2024-009
Oppdrag:	Mulige regelendringer for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander, inkludert vurdering av hvorvidt det er behov for regelverksendringer for å kunne videreføre LOSA-modellen i Finnmark.
Frist:	Frist for oppdraget er 31. oktober 2024. Udir bes komme tilbake til departementet hvis fristen viser seg å bli for kort.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.
Bakgrunn for oppdraget: Det å ha en kvalifikasjon fra videregående opplæring har blitt en nødvendig forutsetning for å få en varig tilknytning til det norske arbeidslivet. Med de utvidede rettighetene til videregående opplæring i den nye loven, inkludert rett til opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse og rett til yrkesfaglig rekvalifisering, er målet at alle som går inn i videregående opplæring, faktisk blir kvalifisert til læreplass, arbeid, utdanning og livslang læring.	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

For at så mange som mulig skal kunne fullføre og bestå videregående opplæring, er det viktig at alle har tilgang til et variert og godt opplæringstilbud.

Det er i utgangspunktet opp til den enkelte fylkeskommune å dimensjonere og planlegge sitt videregående opplæringstilbud. Dette gjør at det er forskjeller i tilbudet ut ifra hvor i landet man bor.

Det er et mål for regjeringen at man skal kunne bo og leve i hele landet. I Hurdalsplattformen står det blant annet:

«Distriktpolitikken må forsterkes og fornyes. Regjeringen vil føre en politikk for sterkere fellesskap, vekst og utvikling i hele landet der by og land går hand i hand. Vi vil sette i gang nye tiltak for å skape optimisme og fremtidstro i hele Norge. I regjeringens distriktpolitikk er arbeid og velferd det aller viktigste. Hvis folk skal bo i og flytte til distriktene, må viktige tjenester som barnehage, skole og helsetilbud være i nærheten.

[...]

For å utnytte mulighetene i nord må befolkningsnedgang snus til befolkningsvekst. De personrettede tiltakene i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms må evalueres, og et program for utprøving av nye tiltak i distriktpolitikken blir særlig viktig for denne landsdelen.»

I Utsynsmeldingen (Meld. St. 14 (2022-2023), punkt 5.4) er ett av tiltakspunktene fra regjeringen å «vurdere om det er behov for tiltak for å øke fullføringsgraden for videregående elever i Nord-Norge, herunder om det er tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket for videregående opplæring til å ivareta ulike regionale behov, for eksempel i fylkeskommuner med liten ungdomsbefolkning og store avstander».

Det vises også til Prop. 57 L (2022-2023), punkt 2.2 hvor det framgår at «[d]epartementet ønsker å styrkje breidda i den offentlege fellesskolen for å sikre at han er så variert og god at det er mogleg for alle elevar å finne seg til rette.»

Som Udir er kjent med, er det over flere år gjennomført forsøk i Finnmark med LOSA-modellen, som gir elever i utkantkommuner tilbud om videregående opplæring på sitt hjemsted i samarbeid med næringslivet. Troms og Finnmark fylkeskommune, nå Finnmark fylkeskommune, søkte høsten 2023 om videreføring av forsøket, og forsøket er nå fornyet for to nye skoleår, 2024-2025 og 2025-2026. Fylkeskommunen begrunnet søknaden om videreføring blant annet med at LOSA er svært viktig for det videregående opplæringstilbudet i regionen, og pekte på lange avstander, viktigheten av at ungdom kan bli boende i sine lokalmiljø, og andre nærmere begrunnede distriktpolitiske hensyn. Fylkeskommunen sendte høsten 2023 inn en evaluering av gjennomførte forsøksperioder.

Departementet mener det er viktig at vi har et godt og variert videregående opplæringstilbud over hele landet. Med de avstandene vi har i særlig Nord-Norge, er dette utfordrende å få til over alt. Dette har Troms og Finnmark fylkeskommune beskrevet en rekke ganger i søknader om og evalueringer av forsøket med LOSA-modellen. LOSA-modellen, slik den er beskrevet av fylkeskommunen, oppfyller ikke alle krav i dagens opplæringslov, og vil heller ikke oppfylle

alle kravene i den nye loven som trer i kraft fra høsten 2024. Troms fylkeskommune har opplyst at LOSA-modellen bidrar til å bedre det videregående opplæringstilbudet i regionen, og kan bidra til å hindre utflytting fra mindre kommuner. Departementet mener det er hensiktsmessig å se nærmere på LOSA-modellen for å vurdere om det er elementer fra forsøksordningen som det er ønskelig å muliggjøre som permanente løsninger, uten behov for forsøk.

Beskrivelse av oppdraget:

Udir bes om å vurdere mulige regelendringer for å sikre at fylkeskommunene har tilstrekkelig fleksibilitet til å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander. I dette arbeidet, bes Udir også om å synliggjøre hvordan handlingsrommet etter reglene gjeldende fra høsten 2024 gir muligheter til dette.

De delene av regelverket det kan være naturlig å se på er blant annet reglene om personalet i skolen, fjernundervisning, fag- og timefordeling, elevdemokrati og skolemiljø.

Det bes om at Udir vurderer alternative regelendringer, inkludert minst følgende alternativer:

- endringer i opplæringsloven med forskrift
- regelendringer som kun gjelder tiltakssonen for Finnmark og Nord-Troms, eventuelt de tre nordligste fylkene
- en mer generell unntakshjemmel som for eksempel kan være søkbar for fylkeskommunene.

Udir kan også vurdere andre alternative reguleringsmåter.

Det bes om at Udir i utredningen særlig ser hen til de utfordringene som er beskrevet, og forsøkt løst, gjennom det pågående forsøket med LOSA-modellen. I utredningen bes Udir om å innhente opplysninger fra de nordligste fylkeskommune, og særlig Finnmark, om hvilke tiltak fylkeskommunene mener er nødvendig for å kunne opprettholde et godt desentralisert videregående opplæringstilbud i regionen. Det skal gis åpning for at fylkeskommuner også andre steder i landet med store reiseavstander og distriktsutfordringer kan gi innspill. Udir bes om å vurdere hvilke regelverksendringer det vil være behov for, for å ivareta ønskede tiltak fra fylkeskommunene. Udir bes om å bruke allerede foreliggende informasjon, for eksempel fra søknadene om forsøk og i evalueringene av forsøket med LOSA-modellen. I tillegg bes Udir om å innhente ny informasjon, dersom det er nødvendig. Siden LOSA-modellen er et konkret eksempel på hvordan en fylkeskommune har forsøkt å løse utfordring i regionen, er det ønskelig å se nærmere på denne som en del av oppdraget. Udir bes derfor i vurderingene å belyse om det er hensiktsmessig at Finnmark fylkeskommune, eventuelt også andre fylkeskommuner, skal kunne tilby videregående opplæring i tråd med LOSA-modellen eller en justert variant av denne.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes leveransen til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Andreas Rakli andreas.rakli@kd.dep.no innen 31. oktober 2024.

Med hilsen

Hege Nygård (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
21. mai 2024

Tillegg nr. 5 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-010 om å utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven

Oppdrag nr:	2024-010
Oppdrag:	Utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven.
Frister:	Oversendelse av en vurdering av høringsinnspillene og utkast til forskriftstekst: <i>07.06.24 Tilleggsvirksomhet i studentbarnehager</i> <i>01.10.24 Nye regnskapskrav</i>
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet sendte 1. november 2023 på høring forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter. Tema i høringen var regler om styring og finansiering av barnehagesektoren.

Høringsnotatets kapittel 16 omhandler regnskapskrav for barnehager som ikke er selvstendige rettssubjekter. Kapittel 17 omhandler at studentbarnehagene kan ha studentvelferdstjenester som tilleggsvirksomhet.

Det tas sikte på at nye regnskapskrav for barnehager som ikke er selvstendige rettssubjekter skal tre i kraft fra 1. januar 2025 slik at man følger regnskapsåret. Nye regler for tilleggsvirksomhet ved studentbarnehagene skal tre i kraft 1. juli 2024.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Kunnskapsdepartementet viser ellers til at direktoratet i tillegg til dette oppdraget, må påregne ytterligere oppdrag knyttet til oppfølgingen av det ovenfor omtalte høringsnotatet, jf. punkt 4.3 i tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024.

Beskrivelse av oppdraget

Utdanningsdirektoratet skal på bakgrunn av forslagene i høringsnotatet av 1. november 2023 og høringsinnspillene som er oppsummert av KD, vurdere høringsinnspillene og utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven for følgende to forslag som har vært på høring:

- 1) Forslag om at barnehagene til studentsamskipnadene, jf. studentsamskipnadsloven, kan drive studentvelferdstjenester etter forskrift om studentsamskipnader § 8 første ledd. Se forslaget til nytt andre ledd i økonomiforskrift til barnehageloven § 3. Forslag om unntak fra kravet om at tilleggsvirksomhet skal føres på en egen avdeling som skal oppgis i note til barnehagens årsregnskap, jf. økonomiforskrift til barnehageloven § 4.
- 2) Forslag om nye regnskapskrav i økonomiforskrift til barnehageloven for barnehager som er unntatt fra kravet om å være et selvstendig rettssubjekt og som ikke utarbeider årsregnskap for barnehagene etter kravene i regnskapsloven. Dette omfatter:
 - Forslag om at regnskapet etter økonomiforskrift til barnehageloven § 5 skal vise relevante balanseposter (eiendom, investeringer, fordringer og gjeld (mellomværende), se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 5 andre ledd.
 - Forslag om å innføre et krav om at barnehager med andre barnehager eller annen virksomhet i det samme rettssubjektet som barnehagen, i årsregnskapet skal dokumentere og bekrefte sammenhengen mellom avdelings regnskapene og regnskapet for rettssubjektet, se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 5 tredje ledd.
 - Forslag om å innføre krav til revisjon av en statsautorisert revisor, se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 7.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Direktoratet skal – i lys av høringsinnspillene – vurdere om forslaget i bestemmelsene bør fastsettes slik de er foreslått i høringsnotatets kap. 16 og 17, eller om det bør gjøres endringer.

Departementets vurderinger av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene i kap. 16 og 17 er omtalt i høringsnotatets pkt. 22.13 og 22.14. Direktoratet skal vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser i lys av høringsinnspillene. Dersom direktoratet foreslår endringer, skal det også vurderes om og eventuelt hvordan dette vil påvirke økonomiske og administrative konsekvenser.

Høringssvarene ligger på regjeringen.no: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-barnehageloven-med-forskrifter-styring-og-finansiering-av-barnehagesektoren/id3001726/?showSvar=true&term=&isFilterOpen=true&page=35>

Departementets oppsummering og sammenstilling av høringsinnspillene som er relevante for oppdraget, gjøres tilgjengelig i forbindelse med oppdraget.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført og det som skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, linn.kvinge@kd.dep.no og trude-wessel.eide@kd.dep.no. Det er to delfrister:

Tilleggsvirksomhet i studentbarnehager innen 07.06.24

Nye regnskapskrav innen 01.10.24.

Med hilsen

Hege Nygård (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen